

SVENSK PASTORALTIDSKRIFT

REGISTER

FEMTIONIONDE ÅRGÅNGEN

2017

Svensk Pastoraltidskrift

UTKOMMER VARANNAN VECKA

Redaktör och ansvarig utgivare

Berth Löndahl, kyrkoherde em., Snäppevägen 36,
218 32 Bunkeflostrand.
Tel. 070-557 37 20. E-post: berth@londahl.se.

Redaktion

Kjell Petersson, prost, teol.dr., Hässelby; Anders Brogren, prost, Falkenberg; Markus Hagberg, komminister, Varnhem; Rolf Pettersson, komminister, Lilla Edet; Marco Aldén, komminister, Bunkeflo; Bo Johanneryd, komminister, teol.dr., Markaryd; Johan Thelin, kyrkoherde em., Nybro; Bertil Murray, f.d. stiftsadjunkt, Uppsala; Markus Leandersson, komminister, Falkenberg.

Expedition

SPT, Rackarbergsgatan 74, 752 32 Uppsala.
Tel. 018-51 09 86. E-post: pastoraltidskrift@telia.com.

Här beställs lösnummer (30 kr). Post om tidningen sänds till expeditionen. Texter för publicering sänds till redaktören: berth@londahl.se.

Svensk Pastoraltidskrift

vill vara en röst för klassisk kristen tro i Svenska kyrkan på den allmänneliga kyrkans trosgrund. Tidningens perspektiv bygger på förtroende för att kyrkans Herre, Jesus Kristus, genom sin Helige Ande leder dess utveckling genom seklerna och i vår tid. Därför är arvet från fornkyrka, reformation och kyrkoväckelse av normerande betydelse också för vår kyrka.

SPT är en tidning för alla med intresse för kyrka och kristen tro – lekfolk, präster, diakoner och andra. Den utkommer varannan fredag med material av betydelse för att leva och tänka katolskt – med hela kyrkans djup och bredd – i Svenska kyrkan.

Prenumeration sker endast å tidskriftens bankgiro 5822-9196.

Prenumeration gäller för vald period från dagen för tecknandet. Helår 655 kr (26 nr), studerande 525 kr, pensionärer utan tjänst 575 kr. Halvår 415 kr (studerande 295 kr). Helår inom Europa 965 kr, utom Europa 1 085 kr. Provprenumeration (1 gång) i 6 månader 225 kr. Lösnummer 30 kr, se Kansli.

Adressändringar för SPT omfattas inte av Postens adressändring, utan måste göras direkt till Svensk Pastoraltidskrift (se Kansli ovan), senast tre veckor i förväg.

Annonser inlämnas till SPT:s annonsavdelning c/o Marianne Petersson, tel. 076-80 17 279.
Epost: spt.annonser@gmail.com.

ISSN 0039-6699

SPT:s redaktion står för ledare och signerat material, medan angivna författare svarar för sina egna texter. All publicerad text lagras elektroniskt, och den som insänder material till SPT anses också ha gett sitt medgivande till elektronisk lagring och publicering. Insänt material genomgår redigering före publiceringen.

www.pastoraltidskrift.nu

Tidningen sätts i typsnitten Berling och Trade Gothic.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ledare

Kristi kyrka – dess rötter och krona	3	Rädslan för religion och religiösa	
Kyrkans frihet.....	35	friskolor.....	387
Tre förgångna år – konsekvenserna av en		Att fira mäsasom det faller en in	419
utredning.....	67	Need of Urgency	455
Reformationsjubileet 2017	99	Politiseringen av kyrkan.....	487
I vems tjänst? För människors bästa?	131	Ett namn betyder så mycket – eller lite?	519
Att vilja kyrkan väl – en kärleksförklaring	163	Från kyrkoråd till kyrkomöte – en	
Mariologi och kristologi		valfråga.....	551
– kommunicerande kärll.....	195	Vad är en församling?	583
Kristi herravälde över döden har		Kyrkans partipolitiska fångenskap.....	615
uppenbarat sig och grundat Hans Kyrka	227	Re-formation – i enhetens tecken.....	647
Med livet som insats – en påskreflektion	228	Predikans kris och möjligheter	679
Förslaget till ny kyrkohandbok	259	Vissa saker kan man inte förändra	711
Teser om teserna	291	Att leva med handboken	743
Vid livets slut – när människovärdet provas	323	Kom och se!	775
Om dop och kyrkotillhörighet	355	Soli Deo Gloria	776

Artiklar

Adell, Niklas: A-laget – ett församlingsteologiskt omtänk.....	489
Alberius, Anders: Den helige Brynolf av Skara.....	70
Alberius, Anders: Återanvändes Kristi kors?	241
Aldén, Marco, Johan Kalin, Markus Leandersson: Förkunnelse vid dop	233
Aldén, Marco, Martin Fredh, Jonas Lockman-Lundgren: Förkunnelse vid vigsel.....	394
Andrén Olof: <i>Simul iustus et peccator</i> – syndare och rättfärdig	429
Arborelius, Anders: Tillbedjan – en väg till enhet	649
Aurelius, Carl Axel: Kärlekens gärningar – tecknen efter andra tavlan	421
Bergendorf, Jan: Luthers syn på människan	499
Bergendorf, Jan: Är nattvardens bröd bara en symbol? En aspekt på Luthers nattvardssyn.	107
Bergkvist, Peder: Bönen – ett Kyrkans kännetecken	357
Bexell, Oloph: Om svenska kyrkan under 1900-talet. Några rapsodiska årtal på vägen	
till idag, I	5
Bexell, Oloph: Om svenska kyrkan under 1900-talet. Några rapsodiska årtal på vägen	
till idag, II	37
Braw, Christian: Den mest oförutsedde	425
Braw, Christian: Dikten spänner seglet	168
Braw, Christian: Kyrkan och det totala samhället, I.....	748
Braw, Christian: Kyrkan och det totala samhället, II	782
Brorström, Tor: Klimat och kulturarv	77
Brosché, Fredrik: Luthers onda tankar och Kristus	101
Ekström, Maja: Här är vi alla döda – om 1900-talets lekmannamystiker i Gamla stan, I.....	526
Ekström, Maja: Här är vi alla döda – om 1900-talets lekmannamystiker i Gamla stan, II.....	559
Eldberg, Åke: Avskaffa det statliga äktenskapet!	139

Eriksson, LarsOlov: Om predikans hantverk	714
Fjärstedt, Biörn: Den svenska reformationen	362
Fjärstedt, Biörn: Tid för omtag i bibelteologin	239
Fors, Axel: Lika kristen som en bilfirma – om församlingen som ett andligt hem.....	521
Fyrlund, Björn: Ikonens utmaning	630
Grundy, Malmcolm: The Church of England och Svenska kyrkan – en reformatorisk jämförelse.....	369
Gusmark, Björn & Tin Mörk: Nya sätt att vara kyrka? Samtal pågår.....	466
Hagberg, Markus: <i>De Maria numquam satis</i>	201
Hagberg, Markus: Evangelium för troll.....	46
Hallbjörner, Sture: Nåd och nåden	298
Hansson, Johan: Avförtrollning.....	165
Hansson, Sebastian: <i>De fontibus revelationis</i> . Om skrift och tradition under Andra Vatikanconciliet.....	754
Hellberg, Johannes: »Är inte Herren kung på Sion?» Om Guds kungadöme i Gamla testamentet	13
Holmberg, Bengt: Bibeltrogen, men inte fundamentalist	788
Holmberg, Bengt: Om en kristen hållning till lidandet	617
Holmberg, Bengt: Ämbetet – ett kyrkans kännetecken	325
Huovinen, Eero: Från konflikt till gemenskap – 10 sekunder, 3 minuter eller 3 timmar med luthersk-katolska relationer	650
Jansson, Jan-Olof: Predikan som en Guds gåva – några reflektioner.....	713
Johanneryd, Bo: Griftetalet	423
Johanneryd, Bo: Kristus är lagens ände – om lag och evangelium i förkunnelsen	596
Johansen, Kai A.: Måste vi missionera? Korset som grund för kyrkans liv och uppdrag i världen	592
Jonsson, Martin: Att bygga församling	555
Jönsson, Sofia Lilly: 68-kyrkan dokumenterad.....	399
Kalin, Yngve: Så gick det till. Hur pastoraten blev prästernas arbetsgivare och Svenska kyrkan fick direktval	553
Landgren, Göran: Lutherhjälpen – i bokfloden!	530
Landgren, Martin: Den skillnad som utgörs av hoppet	622
Larsdal, Tony: By heart – liturgin utantill	11
Larsdal, Tony: Folkfest hos festernas folk – en högtids beståndsdelar	718
Leandersson, Markus: Predikan och Guds hemligheter	681
Ljungman, Staffan: Bikten & boten – Kyrkans fjärde kännetecken	293
Löfberg, Maria: Varför så bråttom? Tankar om musiken i 2017 års handboksförslag och en framtidsvision	272
Löfberg, Maria: Att lyssna till predikan.....	745
Löndahl, Berth: Att återerövra lyssnandet	777
Löndahl, Berth: Utkast till en vigsepastoral – och lite andra reflektioner	133
Löwegren, Mikael: »Bevara den andliga enheten» Om varför kyrkan behöver gudstjänstböcker, I	267
Löwegren, Mikael: »Bevara den andliga enheten» Om varför kyrkan behöver gudstjänstböcker, II.....	303
Löwegren, Mikael: Att vara kyrka i en ny tid. Om boken <i>Nya sätt att vara kyrka</i>	461

Löwegren, Mikael: En tillbakablick och en framtidsvision. Kyrklig förnyelse 100 år	691
Magnusson, Magnus: Prästen och läran. Till fundamentalismens försvar	685
Manktelow, Mariette: I enhetens tecken – vittnesbörd från rökelseträdets och rosen AD 2017	653
Murray, Bertil: Äktenskap och familj i kristen belysning	142
Norin, Stig – Tysk, Karl-Erik: Sångernas sång	206
Olofsson, Folke T.: En enda, helig, katolsk och apostolisk kyrka	494
Olofsson, Folke T.: Ordet – ett kyrkans kännetecken	197
Orton, Frank: Ukrainskt kyrksilver i Sverige – finns det mer?	169
Persson, Magnus: Korset – ett kyrkans kännetecken	389
Petersson, Kjell: Dopet – ett kyrkans kännetecken	229
Pettersson, Rolf: Nåd i realtid	276
Podmore, Colin: The Society och Forward in Faith	431
Rutler, George W.: Problemet med kyrkbänkar	44
Rönblom, Anders: Förspel till reformationen i Sverige	658
Rönblom, Anders: Läkaren och döden	329
Sandahl, Dag: Lutherska Världsförbundet 70 år	585
Simonsson, Berit: Lovsången – ett Kyrkans kännetecken	457
Stolt, Birgit: »Amen», »Halleluja» och »Hosianna» under teologihistorisk lupp	109
Thelin, Johan: Hur Jan Redin blev fader Jan	721
Tronêt, Jakob: Nattvarden – ett kyrkans kännetecken	261
Tysk, Karl-Erik: Amoris laetitia – ett kontroversiellt dokument	471
Tysk, Karl-Erik: Kejsarens nya kläder	333
Wickström, Peter: Trons paradoxer och ledarskap	626
Youkhana, Emmanuel: Gud förnyar livet. En östlig reflektion över julen 2016	69
Öjermo, Michael: Det pågår ett folkmord i Sydafrika	74

Reflex

Tron allena (Ann Lång)	20
Flickan utanför ICA (Per Dahl)	50
Ifrågasatt medlemskap (Sofia Lilly Jönsson)	80
Hur uppstår tro? (Berit Simonsson)	114
Där bön blir verklighet (Anna Greek)	145
Om våra ordrikedomar (Berth Löndahl)	173
Det gudomliga slöseriet (Johan Thelin)	208
Nåd i realtid (Markus Leandersson)	242
De skyddsvärda träden (Ann Lång)	280
Vad ska öppna våra ögon? (Per Dahl)	311
Gå ner från åskådarläktaren! (Sofia Lilly Jönsson)	337
Efter pingsten är ingenting längre lagom! (Berit Simonsson)	373
I examenstider (Anna Greek)	403
Pastoral idyll? (Gunvor Vennberg)	436
I betraktarens öga (Johan Thelin)	475
På berget hittade jag kyrkan (Markus Leandersson)	505
Bygga upp tar tid – riva ned går fort (Ann Lång)	534
Någonstansare eller varsomhelstare (Per Dahl)	563

Änglar – visst finns de! (Berit Simonsson)	602
Efter kyrkovalet (Anna Greek)	634
Om blickar kunde döda (Gunvor Vennberg)	660
Den svåra konsten att vara ingenting (Johan Thelin)	695
Storpastoratet (Markus Leandersson)	727
Beslut som gör slut (Ann Lång)	760
Om Luther i TV (Per Dahl)	791

Brev till SPT

Om islamofobi (Eva Dahlström)	21
Ny baltutlämning? (Jan-Åke Carlsson)	53
Nåd utan Kristus (Sture Hallbjörner)	82
Är interkommunion möjlig? (Örjan Blom)	111
Ekumeniken – nästa steg? (Yngve Stolpe)	112
Svar om nåden (Jesper Svartvik)	146
Äktenskapsbrottet (Johnne Stureson)	147
Jesus skapar tro (Anna-Greta Norén)	148
Svar till Anna-Greta Norén (Markus Leandersson)	149
Sture Hallbjörner svarar Jesper Svartvik	174
Ett sakramentalt medlemsbegrepp (Johan Herbertsson)	174
Öppet brev till biskop Per Eckerdal (Inger Lindeskog)	244
Svar till diakon Inger Lindeskog (Per Eckerdal)	313
Genmäle till biskop Per Eckerdal (Inger Lindeskog)	314
Kan man säga för mycket om Maria? (Andreas Holmberg)	338
Svar till Andreas Holmberg om Maria (Markus Hagberg)	339
Om vigselrätten (Håkan Zetterquist)	508
Var den ohederlige förvaltaren verkligen ohederlig? (Stig Norin)	564
Tips om prästkragar (Sven Esselius)	730
Tillägg till Mikael Löwegrens tesar (Björn Fjärstedt)	762
Storpastorat ur kyrkoherdeperspektiv (Fredrik Lennman)	792
Lovsång höves oss! (H.B. Hammar)	793

Pressklipp & Noterat

Rigas ärkebiskop förmanas från Uppsala (Anders Brogren)	22
Förföljelsen av kristna och Antje Jackelén	23
Den komplexa migrationsfrågan (Thomas Idergard)	51
Ömhetens revolution (Anders Arborelius)	51
Världen idag summerar hur #mittkors väckte oanat rabalder	51
Katolska och protestantiska matvanor	51
Varning för kunskap (Tove Lifvendahl)	83
Att Svenska kyrkan har anställt en FB-präst på heltid	83
Senior cleri (Olof Andrén)	115
Hellre präster än kommunikatörer (Sören Holmberg)	115
Inga direktiv för musiken (Maria Schottenius)	116
Sverige behöver etiskt reflekterande medborgare (Joel Halldorf)	116
Ingermanlands evangelisk-lutherska kyrka om relationer mellan personer av samma kön	150

Också ett sätt att skapa enighet	151
Ärkebiskopen har besökt Irak.....	151
Church of England: äktenskap en förening mellan man och kvinna.....	151
Hemligt expertutlåtande (Maria Schottenius).....	175
Hans Rosling om bön	176
Små nyanser i stället för regnbåge (Mathias Bred).....	176
Ny länk: Den kristna kyrkans tro.....	210
Väktare på Sions murar (Åke Bonnier)	312
SPT var ute i god tid (Anders Brogren)	312
Visby och alternativa fakta	340
Två konferenser i Malmö	341
Vad menade påven? Uttalande väcker undran och förhoppning	342
Överraskande kardinalsutnämning	374
Kyrklig demokrati?	374
Luthereffekten i Berlin (Anders Brogren).....	374
Om socialdemokraterna och de konfessionella friskolorna (Thomas Idergard)	405
Hellre vårdas av kristna än av sådana som jag själv (Fredrik Haage)	405
Problematiskt undertrycka mångfalden	438
Alla religioner inte lika bra (Carl Rudbeck).....	438
Tvångstanken att manifesteras sig själv (Susanna Birgersson).....	439
Låt barnen komma (Kyrkofullmäktige i Vist Vårdnäs pastorat).....	439
Vin och bröd enligt Katolska kyrkan	506
»Religion» mer populärt än »idrott» i Almedalen	507
Betydelsen av en kardinal	507
Om kyrkan som arena för politiskt maktutövande (Anders Runesson).....	536
Grupppresentationer inför kyrkovalet	536
Motionsflod till Kyrkomötet.....	536
Opinionens åsikt om kyrkan.....	565
Okristna kyrkopolitiker?	565
Det partipolitiska tramset (Erik Helmersson).....	566
Ultraviktigt att rösta i kyrkovalet (Göran Skytte)	566
Socialdemokraterna och Gud	599
Muslim i kyrkovalet	600
Ärkebiskopen och Aftonbladet.....	600
Bibelöversättning till latin från 300-talet.....	600
Predikosamlingar på nätet	601
Den som är rädd för vetenskapen saknar tro	601
En kyrka i marginalen	629
Eftertankens kranka blekhet – några valkommentarer	632
Dödshjälp – frihet eller fara.....	659
Längtan efter en kristen vision (Biörn Fjärstedt).....	661
Blundande biskopar? (Maria Löfberg)	661
Nytt ljus över tillkomsten av »Gustav Adolfs fältsalm» (Bertil Persson).....	662
Ny publiceringssajt med Sofia Lilly Jönsson	664
Nubibeln – ny bibelöversättning	664
Kritik för döva öron	696

19 teser den 31 oktober 2017 500 år efter Luthers 95 teser i Wittenberg (Kjell Ove Nilsson)	728
Revision av Artos missale	794
Johannelunds teologiska högskola	794
Arv till SPT	794

Litteratur

Andersen, Leif: Kroppen & Ånden 2. Sjaelesorgens samtale (Gustaf Björck).....	181
Bergman, Anders: Humanismens födelse (Markus Hagberg)	89
Bonnier, Åke: Vinden blåser vart den vill – och jag visste det inte. Ett brev från biskop Åke Bonnier om den heliga Anden (Karl Erik Tysk)	84
Borgehammar, Stephan: Perspektiv på kyrkans år (Örjan Blom).....	55
Brander, Bo: Jesus, min Herre och min Gud. Undervisning i kristen tro (Gunnar Weman)	668
Brandt, Olof: Korset och kapitalet – de fornkristna kyrkorna och monumentaliteten (Gunnar Weman)	568
Braw, Christian: För Kristi ära. Hjärtat i Augsburgska bekännelsen (Karl-Erik Tysk)	538
Braw, Christian: Islossningen. Peter Lorenz Sellergrens teologi och hans själavård. En berättelse och ett mönster (Judith Fagrell).....	666
Burton, Nina: Gutenberggalaxens nova. En essäberättelse om Erasmus av Rotterdam (Markus Hagberg)	441
Cesarini, Luca: Fátima. 100 år av pilgrimsfärder (Markus Hagberg)	603
Docat – vad skall vi göra? Katolska kyrkans sociallära (Marco Aldén).....	733
Eriksson, Larsolov & Torbjörn Larspers (red.): Carl Olof Rosenius – Teolog, författare, själavårdare (Bengt Holmberg)	246
Faustina, Syster: Guds barmhärtighet i min själ: syster Faustinas dagbok (Karl-Erik tysk) ..	440
Fjärstedt, Biörn: Återspeglningar längs marken. Sju läsningar i Nya Testamentet (Jan Bergendorf).....	118
Flodell, Sven Arne: Ett hoppfullt tecken. Från elitism till holism. Stiftelsen Sverige och Kristen Tro 1916–2016 (Gunnar Weman)	604
Franciskus: Glädjen att älska. Påve Franciskus apostoliska uppmaning Amoris laetitia, om kärleken i familjen (Björn Fyrlund)	476
Garmo, Sune: Här slutar allmän väg (Jan Svensson)	638
Göransson, Björn: Maria Elisabeth Hesselblad. Ett helgon från Sverige (Luca Cesarini).....	180
Hægerstam, Glenn: Den sanningssökande människan (Björn Fyrlund)	56
Hagberg, Markus (red.): Ecclesia semper reformanda. Texter om kyrkan, kyrkans liv och kyrkokritik (Christian Braw)	731
Hagman, Patrik, Joel Halldorf: Inte allena. Varför Luthers syn på Nåden, Bibeln och Tron inte räcker (Karl-Henrik Wallerstein)	248
Halldorf, Peter: Att älska sin nästas kyrka som sin egen. Manifest för kristen enhet och ett ekumeniskt perspektiv på Petrusämbetet (Kjell Petersson).....	509
Herbertsson, Johan: Rätttegångsgudstjänsten i Sverige. Reglering och förändring 1684–1989 (Gustaf Almkvist).....	87
Holmefur, Niklas: Den osynliga religionen: Analys av policy för svensk utvecklingspolitik 2010–2014 (Gustaf Björck)	182
Imberg, Johannes: En guide till Kolosserbrevet och Filemonbrevet (Gabriel Bengtsson).....	57
Imberg, Rune: Bibelläsaren som förändrade världen. Om Martin Luther som bibelteolog – bibelöversättare – bibelutgivare (Markus Hagberg)	537

Kristensson Ugglå, Bengt: Katedralens hemlighet. Sekularisering och religiös övertygelse (Peter Bexell)	177
Larsson, Tord: Evangelierna och den vita duken. En bok om Pasolinis, Stevens och Gibsons filmer om Jesus (Leif Nordenstorm)	54
Leandersson, Markus: 2000 år av storasyskon (Björn Fyrlund)	731
Lindén, David: Hemming Gadh. Vasatidens gudfader (Markus Hagberg)	25
Lundqvist, Karl-Axel: Arjeplogsväckelsen 1905, I same- och nybyggarland med Svenska kyrkan och EFS i samverkan 1889–1916 (Leif Nordenstorm)	541
Luther, Martin: Jag tror, lär och bekänner (Christian Braw)	635
Långström, Erik: Biblia Pauperum – målningarna i Husaby kyrka (Bengt Stolt)	153
Modéus, Martin: Levande tillsammans med Kristus (Karl-Erik Tysk)	333
Olsson, Birger: Dina och Shekem i Barsta. Ett fiskekapell i Höga kusen från 1600-talet och dess takmålningar (Leif Nordenstorm)	212
Orylski, Tomas: Om gudlösheten. En granskning av samtida fransk ateism (Jan Bergendorf)	342
Pettersson, Erik: Furste av Norden. Kristian Tyrann (Markus Hagberg)	636
Pålsson, Erik Kennet: Jacques Maritain. En biografi (Gunilla Gren Eklund)	570
Rengmyr Lövgren, Birgitta: I skuggan av de okända: Såsom okända, fastän vi äro väl kända. Några porträtt (Gustaf Björck)	88
Roos, Magnus Friedrich: Med doft av salighet Betraktelser för varje dag i en månad (Johnny Hagberg)	569
Santell, Fredrik: Svenska kyrkans diakonistyrelse. Tillflöden och tillkomst, organisation och verksamhet intill 1938 (Dag Sandahl)	152
Sire, James: Världsåskådningsatlas. En kartläggning av olika sätt att se på världen (Leif Nordenstorm)	406
Skytte, Göran: Förklaringsboken – svåra ställen i Bibeln (Christian Braw)	213
Sorgenfrei, Simon: Sufism i Sverige – En lägesrapport från Stockholm, Göteborg och Malmö (Leif Nordenstorm)	213
Stolpe, Yngve: Stenarnas stund. Positionsbestämningar. Teologi för hemlösa (Leif Nordenstorm)	376
Stolt, Bengt: Kaplanen Herman Hedberg: ett liv i tillbedjan och själavård (Andreas Wejderstam)	117
Sundeen, Johan: 68-kyrkan, Svensk kristen vänsters möten med marxismen (Sofia Lilly Jönsson)	399
Sunnliden, Håkan: Jakobs brev. En bibelteologisk kommentar (Karl-Erik Tysk)	665
Tesch, Sten, Ola Kyhlberg & Gunnar Weman (ledningsgrupp): Skiftet. Vikingatida sed och kristen tro. Ett mångvetenskapligt perspektiv på kristnandeprocessen i Mälardområdet (Leif Nordenstorm)	568
Thidevall, Sven: Kampen om samhällsreligionen. Dagens Nyheters djävulskampanj 1909 (Kjell Petersson)	539
Tyrberg, Johan: En levande relation. Bibeltankar om bön (Marco Aldén)	732
Wallin, Jens: En guide till Johannesbrevet och Judasbrevet (Gabriel Bengtsson)	664
Wottle, Richard (red.): Att göra Guds ord verkligt. En festskrift till biskop Biörn Fjärstedt (Magnus Magnusson)	343
Vretemark, Maria: Kristna vikingar i Varnhem (Leif Nordenstorm)	443
Åredal, Åke: Mäster Fritz (Leif Nordenstorm)	86

Veckans citat

Här vakar ingen Gud?		Guds yrke att förlåta? (Judith Fagrell)	290
(Linda Alexandersson)	2	Prästen är illojal (Björn Helgesson)	290
Matliturgi (Susanna Popova)	2	Apropå dödshjälp (Maria Gripe).....	322
Folkkyrkodilemma (Jonas Lindberg)	2	Onödigt mindervärdeskomplex	
Mäktigast? (Mattias)	2	(Simone Weil)	322
Kyrkoherde inget prästjobb		Verklighetsfrånvänd kyrka	
(Eva Nordung Byström)	34	(Adam Davidsson)	322
Jesus och dejting (Frida Park)	34	Sagt om SPT på Facebook.....	322
Apropå flyktingströmmarna (Joel Halldorf)	34	Otydliga och tydliga svar	
Bekymmersamt (Antje Jackelén).....	66	(Maria Ludvigsson)	354
Att tysta kritiker (Sofia Lilly Jönsson)	66	Skolavslutningarna – i kyrkan men	
Lyssna på de obekväma!		inte av kyrkan (Sören Dalevi).....	386
(Josefin Holmström)	66	Skolavslutningarna – i kyrkan och av	
Tillbakahållande krafter (Horace Engdahl)	66	kyrkan (Einar Billing)	386
Medlemmar på riktigt (Elisabeth Sandlund)	98	Apropå Luther, barn och ett	
Meningsfulla ritualer (Johan Hakelius)...	98	framgångsrik bord (Bertil Murray)	386
Idédebatten som inte alla ser		Att tillintetgöra kristendomen	
(Sofia Lilly Jönsson)	98	(John Sjögren)	418
Modernitetens farligaste kännetecken		Vänsterkantring (Maria Ludvigsson)	418
(Leszek Kolakowski)	130	Vems resurs är Svenska kyrkan?	
Svenska kyrkans lutherska arv		(Dag Sandahl).....	418
(Annika Borg)	130	Arbetsgivaransvaret för präster.....	418
Det sanna kristna? (Patrik Hagman).....	130	Allt står väl till? (Biörn Fjärstedt).....	454
Sanningen är ingen uppfinning		När någonting stort kan ske	
(John Sjögren).....	162	(Fredrik Sidenvall).....	454
Reformationen var konservativ		S och SD i kyrkovalet (Mats Rimborg)...	454
(Thomas Ekstrand).....	162	Demokrati som ogillar (Magnus Malm)...	454
Framsynt kommentar från 1949		Det visste vi inte om Luthers	
(Arvid Norberg)	162	förändringsarbete (Västerås stift).....	486
Samvetsfrihet för samhällets skull		En blivande biskops tankar om Kina	
(Joel Halldorf)	194	(Jonas Jonsson)	486
Regnbåge utan nyanser (Mathias Bred) ..	194	Åsiktsgemenskap (Biörn Fjärstedt).....	486
Luther större än lutherdomen		En manifestation av kyrkan	
(Ruben Josefsson).....	194	(Magnus Malm).....	486
En ny äkthet? (Torgny Lindgren)	226	Granskning? (Anders Piltz)	518
Aprilskämt (Ulf Jonsson).....	226	Sektmentalitet? (Johan Westerholm).....	518
Jean-Paul Sartre var ingen slump		Konsekvent skapelsestro? (KG Hammar) ..	518
(Georg Rutler)	226	En djävulsk suck (Tony Evans)	518
En övertygad kyrka (Josef Edebol)	226	Kyrkans verkliga demokrati (Dag Sandahl) ..	582
Kyrkpop i stället för mångfald	258	Tacksam twittrande biskop (Eva Brunne) ..	582
Ofrivillig terapeut?	258	Apropå fake-news och retorik (Platon) ..	582
Kyrkan ska vara kyrka	258	Något om kyskheten (Anders Arborelius) ..	582
Kanske invasion	258	Kyrkans uppgift I (Erik Helmersson)	614
Tårarnas syn (Påven Franciscus)	290	Kyrkans uppgift II (Maria Ludvigsson) ...	614
Guds yrke att förlåta? (Ruben Josefsson)...	290	Kulturritualer och klåda av att höra om	
		Gud (Josefin Holmström)	614

Världens splittring och kyrkans enhet (Joseph Ratzinger).....	646
Taggtrådshinder mot enheten (Gunnel Vallqvist).....	646
Kyrkans ärliga svar?(Johannes Paulus II)	646
Lugn och ro i Stockholm (Anna Sophia Bonde).....	710
Yttrandefrihet för somliga (Tove Lifvendahl).....	710
#tacofredag (Sofia Lilly Jönsson).....	710
Prästen med eller utan får (Dag Sandahl)	742
And the Winner is ... (Annika Borg).....	742
Till förvandling (Ortodox Kyrkotidning)	742
Påvlig humor.....	774
Kärnan i kristen tro (Margareta Winberg)	774

För predikan

Tredje årgångens läsningar

Andra söndagen efter Trettondedagen (Carl-Johan Axskjöld)).....	27
Tredje söndagen efter Trettondedagen (Markus Leandersson).....	29
Fjärde söndagen efter Trettondedagen (Hans Hansson).....	59
Kyndelsmässodagen (Jonas Lockman-Lundgren).....	61
Septuagesima (Ulf Jonsson).....	91
Sexagesima (Björn Fyrlund).....	93
Fastlagssöndagen (Gunnar Hyltén-Cavallius).....	120
Askonsdagen (Niklas Adell).....	122
Första söndagen i fastan (Martin Fredh)...	124
Andra söndagen i fastan (Owe Johansson)	154
Tredje söndagen i fastan (Stefan Nylander)	156
Jungfru Marie bebdelsedag (Stig Norin)	183
Femte söndagen i fastan (Alf Westergren)	185
Palmsöndagen (Mikael Löwegren).....	187
Skärtorsdagen (Markus Klefbeck).....	214
Långfredagen (Dag Sandahl).....	216
Påskdagen (Thomas Holmström).....	218
Annandag påsk (Per-Axel Magnusson) ...	221
Andra söndagen i påsktiden (Johan Thelin)	250
Tredje söndagen i påsktiden (Karl-Erik Tysk).....	252
Fjärde söndagen i påsktiden (Leif Nordlander).....	281

Femte söndagen i påsktiden (Daniel Wihlborg).....	283
Bönsöndagen (Martin Jonsson).....	285
Kristi himmelfärds dag (Tor Ekwall).....	315
Söndagen före pingst (Marco Aldén).....	317
Pingstdagen (Johan Danz).....	345
Annandag pingst (Åke Reinholdsson) ...	347
Heliga Trefaldighets dag (Dan Sarkar)....	349
Första söndagen efter Trefaldighet (Carl Magnus Adrian).....	377
Midsommardagen (Gunnar Weman).....	379
Den helige Johannes döparens dag (Torbjörn Axner).....	381
Tredje söndagen efter Trefaldighet (Bertil Hanberger).....	407
Fjärde söndagen efter Trefaldighet (Magnus Magnusson).....	409
Apostladagen Tord Nordblom).....	411
Sjätte söndagen efter Trefaldighet (Tom Randgard)).....	444
Kristi förklarings dag (Hans Lundaahl)...	446
Åttonde söndagen efter Trefaldighet (Sölve Hjalmarsson).....	448
Nionde söndagen efter Trefaldighet (Peter Bexell).....	478
Tionde söndagen efter Trefaldighet (Bo Johanneryd).....	480
Elfte söndagen efter Trefaldighet (Niclas Larsson).....	510
Tolfte söndagen efter Trefaldighet (Christian Braw).....	512
Trettonde söndagen efter Trefaldighet (Gösta Mellberg).....	542
Fjortonde söndagen efter Trefaldighet (Bertil Göranzon).....	544
Femtonde söndagen efter Trefaldighet (Åke Eldberg).....	574
Den helige Mikael's dag (Yngve Kalin) ...	576
Tacksägelsedagen (Gert Andréén).....	606
Artonde söndagen efter Trefaldighet (Göran Landgren).....	608
Nittonde söndagen efter Trefaldighet (Karl-Henrik Wallerstein).....	639
Tjugonde söndagen efter Trefaldighet (Gunnar Blidö).....	641
Alla helgons dag (Mikael Isacson).....	669

Söndagen efter alla helgons dag (Kjell Petersson)	671
Tjugoandra söndagen efter Trefaldighet (Göran Simonsson)	672
Söndagen före Domssöndagen (Lennart Johnsson).....	699
Domssöndagen (Stig Walldin)	701
<i>Första årgångens läsningar:</i>	
Första söndagen i advent (Rolf Pettersson).....	704
Andra söndagen i advent (Per Uddling) ...	734
Tredje söndagen i advent (Johan Kalin)	736
Fjärde söndagen i advent (Folke T. Olofsson)	763
Julnatten och Juldagen (Berth Löndahl)	766
Annandag Jul (Håkan Sunnliden).....	769
Söndagen efter jul (Staffan Ljungman)...	795
Nyårsdagen (Hans Weichbrodt)	797
Trettondedag jul (Bengt Holmberg)	799
Första söndagen efter Trettondedagen (Johannes Leckström)	801

Ingresser och psalmförslag

Kjell Petersson och Lennart Ericsson (Tredje årgången)	
Markus Leandersson och Maria Löfberg (Första årgången)	

Redaktionellt

Stöd SPT! (Gustav Natt och Dag).....	354
Markus Leandersson i redaktionen	386
Carl Henrik Martling in memoriam	550
Nils Marelius in memoriam.....	742

Varia

Ordensförläningar	159
Margareta Ridderstedt disputerar	384
En Adventshälsning till aKF:s medlemmar och vänner inför julhelgen 2017 (Björn Fyrlund)	759

Tjänster och tillsättningar

Redaktör: Marianne Petersson

SPT:s recensionsavdelning

Ansvarig: Markus Hagberg